

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר כי תצא לכבוד ... אחרשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שבויו" (דברים כא, ז).

וביאר רבינו הקדוש ז"ל (לקושי מהר"ן ח"א סי' קז) "אויבך" - הוא היצר הרע. "ונתנו ה' אלוקיך בידך" ... כלומר (אויבך) היצר הרע, יתן כמו ימסור (בדמיונות, ובגאווה) את ה' אלוקיך בידך, על דרך (ש"ב כג) צדיק מושל ביראת אלוקים. נותנת התורה עצה על זה "ושבית שבויו". כלומר עם מה שהוא רוצה להתגבר עליך, היינו בגדלות (ומידת הגאווה), בזה - נתגבר עליו, היינו שתאמר לו "איך אני מושל כשיש לי גאווה, ואין הקב"ה שורה עמי. ודי למבין ודפח"ח. ול פי מ"ש רבינו ז"ל "ושבית שבויו", כלומר עם מה שהוא רוצה להתגבר עליך - נתגבר עליו. ע"כ. נלמד לדין בחינת (תהלים קיט, צח) מאויבי תחכמיני. של היצר הרע נלמד לעשות ההיפך ממה שהוא מבקש מאתנו. ובנושאים שהוא תוקף אותנו, שהם מקום התורפה והחולשה שלנו. הנקרא בפי אינשי "בטן הרכה", שם נלמד לעשות משמרת למשמרת. כגון אם היצר הרע, בא להנעים לנו את החיים במידת העצלות, לא לקום מוקדם לתורה ולתפילה, ולדחות ולדחות כל עשייה שבקדושה. אנחנו מזה נלמד לעשות ההיפך, דהיינו לקיים ביתר שאת את סעיף הראשון

בברכת התורה וכמו"ם שמעון יוסף הכהן ויוזפלד

זכור את אשר עשה לך עמלק

אף-על-פי שְׁבוּדְאֵי צְרִיכִין לְקַיֵּם מְאֹד רְבוּתֵינוּ ז"ל: 'אל תהי בז לכל אדם, וְלֹדוּן אֶת הַכָּל לְכַף-זְכוּת, אֲבָל מִי שֶׁהוּא חוֹלֵק עַל הַצְדִּיק הַאֲמֵת (שְׁעוֹסֵק בְּזֶה לְהַכְנִיט בְּלֵב כָּל אֶחָד לְקַיֵּם 'אל תהי בז לכל אדם' בְּכַמָּה וְכַמָּה בְּחִינּוֹת, כַּמְבָאָר בְּפָנִים). וּמְבֹרָה וּמְתַרָּף אוֹתוֹ וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו בְּחֻרְפוֹת וּבְזִיווּנוֹת גְּדוֹלִים, וְרוֹצֵה לְשַׁפֵּר דָּמָם מִמֶּשׁ חָס וְשָׁלוֹם, זֶה הוּא מַסְטֵרָא דְהֶמְן-עַמְלָק, שְׁנֹאמַר בּו': 'וַיִּבְזוּ בְעֵינָיו וְכוּ'', וְאֶסוּר לְזַכּוֹתוֹ וּלְחַסֵּם עָלָיו, וְאֶדְרַבָּא, בְּזֶה שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִין לְהַפִּיל אוֹתוֹ וּלְהַכְנִיעוֹ, בְּזֶה מְקַיֵּינן מִצַּוַּת 'אל תהי בז וכו', כִּי עַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבֵּר כַּח הַצְדִּיק שֶׁמְקַיֵּם זֹאת בְּשָׁלְמוֹת. (הלכות אפותיקי ה"ה אות יב)

מכיל כל הנצחון
ועל כן צריך לעבד את השם ותפלה בכל חטאיך ופשיעתיך, והיני שידבר הרבה בתורה ותפלה, עד שיהיה נעשה מכל הדמים, דבורים של תורה ותפלה. כי הדבור הוא מהנפש, שהוא בחינת דמים כנ"ל. ואני מכיל כל הנצחון והמחלקת הנמשך מהניצוצות הנפולין הנ"ל, שהם הם בחינת הדמים שעדיין לא עבד בהם את השם ותפלה כנ"ל.
(ליקו"מ עה)

עמלק היה פילוסוף

עקר העבודה הוא רק תמימות ופשיטות גמור בלי שום חקמות וחקירות. וזהו עקר התכלית האמתית. ויבאמת הוא אסור גדול להיות מחקר חס ושלום וללמד ספרי החקמות. רק הצדיק הגדול מאד הוא יכול להכניס עצמו בזה ללמד השבע חקמות (עין 'לקושי מותר' ז"ל חלק א סימן ס"ד). כי יש אבן נגף בכל חקמה וחקמה שהיא בחינת עמלק. כי עמלק היה פילוסוף ומחקר וכפר בעקר. ועל-ידי האבן נגף הזאת יכולין לפל חס ושלום. אבל הצדיק הגדול מאד שהוא בחינת משה רבנו כשנכנס באלו השבע חקמות הוא מחזיק עצמו ונשאר קים על עמדו על-ידי אמונה בבחינתו.

(קצור ליקוטי מהר"ן יט אות א)
יהיה רגיל באמירת תהלים
יש מניעות רבות מאד מלעשות תשובה עד שיכול חס-ושלום לבלות ימיו ולמות בלא תשובה חס-ושלום. ועל כל זה מסגל אמירת תהלים, שאפלו אם אין לו שום התעוררות לתשובה, על-ידי תהלים יזכה להתעורר לתשובה.
כי כל אדם ואדם כפי מה שהוא, יכול למצא את עצמו בתוך אמירת תהלים, ועל-ידי זה יזכה להתעורר ולעשות תשובה ולבוא לשער של תשובה השניף לנשמתו, ולפתח השער עד שיזכה לתשובה שלמה. ועל-ידי זה ישוב השם ותפלה אליו וירחמהו, אשרי לו.
על-כן בימי אלול נעשרת ימי תשובה עוסקין כל ישראל באמירת תהלים. כי אמירת תהלים מסגל לתשובה. אבל צריכין לעסוק גם בכל השנה בלה באמירת תהלים בכונה, כדי לזכות לתשובה כנ"ל.
(ליקו"מ ח"ב עג)

שבשלחן ערוך (או"ח סי' א, א) ז"ל יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו שיהא הוא מעורר השחר (דהיינו לקום לפנות בוקר שקורין פארטאגס) ואם יצר אומר לנו שלא נורא אם נאחר לסדר של הישיבה והכולל, או לשיעורים הקבועים, אזי אנחנו נעשה ההיפך ונקפיד מאד עם כל הכוחות ובאופן קבוע להגיע לפני הזמן, ועכ"פ לא לאחר בהם. וכן להיפך אם היצר אומר לנו ללכת לישון מאוחר, ולנוח ולהתבטל 'קצת' בערב, דהיינו לשרוף שעות רבות ויקרות בערב על כלום, מזה בעצמו נבין שמה שבאמת מוטל עלינו הוא לעשות ההיפך, לא להתבטל ולמרוח את הזמן על הבל וריק אלא ללכת לישון מוקדם, כדי שנוכל לקום מוקדם לעבודת הבורא. ואם היצר אומר לנו להיות קנאים ולקנא קנאת ה' צבאות ולעשות ריב ומדון ומחלוקת. והכל "לשם שמים" כמובן, מזה נבין שאנחנו הולכים להכשל באיסור דאורייתא של (במדבר י, ה) לא יהיה כקורח וכעדתו, וגם בהרבה לשון הרע ומוציא שם רע ושקרים ושנאת חנם וכו' וכו'. ויתרחק מאד מכל הנ"ל, ולא יפעל כ"א אחר שנתייעץ עם צדיק נלמדן שראוי להתנייעץ. והכלל (והוא כלל נוסף) שהיצר הרע מתלבש במצוות, וכמבואר בלקוטי מהר"ן (ח"א א). ויש לחשוך בו ולהזהר ממצוותיו. ויש לשים לב לא ליפול ברשת ובפח שהוא טומן לנו, וחשדהו וחשדהו. ומעשים שבכל יום ויום שהרבה מאד נלכדים במצוות היצר. והוא תסבירן מעולה להפוך הקערה על פיה להפוך מצוה לעבירה ועבירה למצוה, ובתמימות מטופשת אנשים מרקלמים דבריו. שזה בחי' מה שקונן הנביא (ישעיהו, כ"ג) הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע,

מלחמה לה' בעמלק...

מלחמת עמלק, שהיא מלחמת היצר, הוא מלחמה ארפה מאד, ועקר הכניעתו הוא על ידי התחזקות שבכל מה שעובר על האדם כל ימי חייו יהיה חזק מאד לבלי להניח להפיל את עצמו בשום אופן, בבחינת "ואציעה שאול הנק", וגם משם יקרא יציעק אל ה' בכלות הנפש, בבחינת "מבטן שאול שועתי וכו'".

וזה עקר דרך התשובה שאנו עוסקין להמשיך בפמים הנוראים הקדושים, ראש-השנה ועשרת-ימי-תשובה יום-הכפורים, וזה עקר נצחון המלחמה שאנו עוסקין בפמים הללו.

פי כל זמן שהאדם אינו מיאש את עצמו, ומחזק את עצמו להתחיל בכל פעם מחדש איך-שהוא, הוא נקרא נוצח את המלחמה, פי באמת לה' המלחמה, פי אי אפשר להאדם בעצמו לנצחו, כמאמר רבותינו ז"ל: אלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו', וכמו שפיתוב: "מלחמה לה' בעמלק וכו'".

רק שהאדם מחיב לחזק את עצמו ולעורר את עצמו בכל פעם מחדש לבלי להיות נסוג אחר מלחמה הזאת ולבלי ליאש את עצמו בשום אופן. וזה מרמו בדרבי הזהר הקדוש שאמר: "מאן נצח? מאן דאחד מאני קרבא בידוהי".

(אוצר היראה מהדורא בתרא אות מ)

קדם הסתלקותו אמר שבכר הוא עומד עכשו על מדרגה כזו שאי אפשר להשיג יותר בשום אופן כל זמן שמלכשין בהגוף ואמר שמתגעגע מאד מאד להפשטי גופו, פי אי אפשר לו לעמוד על מדרגה אחת בשום אופן פי כל ימי חייו מעולם לא עמד על מדרגה אחת אפלו כשהגיע לאיזה מדרגה עליונה שיהיה, אפלו לתכלית המעלה, אף על פי כן היה מחפש יותר עד שהגיע למדרגה גבוהה יותר ויותר וכן היה תמיד כל ימי חייו כמבאר במקום אחר ולבסוף הגיע למדרגה גבוהה כזו שאי אפשר בתוף הגוף להשיג יותר בשום אופן ועל כן היה מכרח להסתלק ואמר בזו הלשון: איך וואלט שוין גינערין דאס העמדיל אויס גיטאן ווארין איך קאן אויף איין מדרגה ניט שטיין (כבר רציתי לפשוט בתנתי מפני שאיני יכול לעמד על מדרגה אחת).

המחלקת שמכניס הבעל-דבר בכל דור לחלק על הצדיק האמת, זהו עקר מלחמת עמלק שבכל דור ודור (עין פורים, אות עכ"ג).

עקר התשובה

הוא על-ידי הזכרון, הינו, שיזכר היטב בכל עת בהשם יתפרך ובעלמא דאתי, וגם יזכר שיש צד שכנגדו, שהם הסטרא-אחרא והיצר הרע, שהם כנגד הקדשה, והם בחינת קלפת עמלק, שאורב על האדם תמיד ללכדו ברושתו במה שיוכל ללכדו אם במחשבות רעות ובתאוות, הנמשכין מרתיחת הדמים שבחלל השמאלי שבלב.

אם במחלקת בין אדם לחברו, ובפרט במחלקת על הצדיק-אמת; אם במחשבות של קשיות וכפירות, רחמנא לצלן; אם במחשבות של חלישות הדעת ויאוש, שמכניס בלב האדם ליאש את עצמו כאלו אפס תקנתו חס ושלום, שעל-ידי זה נופל ויורד ביותר, רחמנא לצלן. על-כן צריכין לזכור זאת היטב, שיש קלפת עמלק בכל דור ודור, שממנו נמשך כל הנזק לעיל, והמלחמה עמו ארפה מאד, כל ימי חייו האדם. אף אף-על-פי-כן, "אתה מרום לעולם ה'", "פי מלחמה לה' בעמלק מדור דור".

(אוצר היראה זכרון אות ז)

"גדילים תעשה לך על ארבע כנפות" (דברים כב, יב).

כי כל המניעות מעבודת הש"י נמשכין מהבגדים הצואים כ"ש שם בהתורה הנ"ל על מאמר רבב"ח: רמא כופתא וסכרא לירדנא, שהבגדים הצואים שנמשכו ע"י עוונותיו שמהם כל המניעות והמסכים וכו' הם מפסיקים כמו נהר בינו לבין הקדושה שהיא בחי' א"י ע"ש, ועיקר התגברות של הבגדים הצואים למונעו מדרך החיים האמתית הוא ע"י גאות וכבוד המדומה של עוה"ז כי בודאי מי שירגיש שפלותו באמת וישים אל לבו איך הוא מלוכלך בעוונותיו ותאותיו ופגמיו הרבים בודאי ילך על ידיו ועל רגליו ויבקש בכל כחו את הרופא האמתי שיוכל לרפא תחלואי נפשו, כי מי יוכל לסבול להיות מלושב בבגדים צואים ומטונפים. אך הבגדים צואים בעצמן מבלבלין את דעתו ומעמקין את לבבו עד שעושה עצמו כלא ידע את טינוף מעשיו. וחפץ עדיין בכבוד של העוה"ז ונופל בגאות וגסות הרוח. ועי"ז אינו יכול להתקרב אל האמת שלא ילעיגו עליו בני אדם, ויהי נחשב בעיניהם כשוטה וכמשוגע. בפרט עתה בעוה"ז שנתקיים ותשלך אמת ארצה והכבוד נהפך לזרים ויראי חטא נמאסין וכו' אבל מי שמשים אל לבו כאב מעשיו אשר לא טובים ומרגיש שפלותו באמת. בודאי יכיר האמת לאמתו וישבר כל המניעות שבעולם ויתקרב אל האמת במקום שהוא.

"כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו" (דברים כד, טו).

הפרוטה כסף שנותן לה בשביל קידושין על ידי זה ממשיך בחינת הארת הצדקה ששיעורה גם כן פרוטה, כי באמת פרוטה של קידושין ופרוטה של צדקה הם בבחינה אחת. כי זה ידוע שהמשפיע והמקבל שהם הנותן הצדקה המשפיע, והעני המקבל הם בחינת איש ואשה שהם גם כן בחינת משפיע ומקבל, כי האשה יראת ה' היא בבחינת מלכות שהיא בחינת אספקלריא דלא נהרא מגרמה כלום, בחינת עני, בחינת מידת דוד המלך ע"ה שנאמר בו כי עני ואביון אנכי כידוע. וזאת הפרוטה שנותן לה החתן לקידושין שהוא בבחינת צדיק חונן ונותן הוא בחינת פרוטה של צדקה, ועל ידי זאת הפרוטה של קידושין שהיא בחינת צדקה בחינת רוח נדיבה, על ידי זה משככין ומשתקין חמימות הלב שהוא תאוות ממון, ועל ידי זה נמתק הדין ונמשך החסד ונתגלה הדעת שע"י זה יכולין לקבץ הנפשות בבחינת ולוקח נפשות חכם, ולהעלותם להשכינה וכנסת ישראל בחינת מים נוקבין, ועל ידי זה נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתו, ונולד ונתגלה התורה, איש ואשה זכו שכינה שרייה ביניהם וכו' לא זכו אש אוכלתן. אש זה בחינת חמימא דלבאי שהוא "נור דליק" שהוא בחינת אש, שהוא בחינת חמימות תאוות ממון הנ"ל. כי תאוות ניאוף ותאוות ממון הם בחינה אחת וכל אחד תלוי בחבירו, כמובא בדברי רבינו ז"ל שיעקר תאוות ממון נמשך מתאוות ניאוף, וכן להיפך כשאנו אומרים שעל ידי צדקה מתקנין ומשברין תאוות ממון ומשכחין חמימות הלב הבוער לממון ועשירות, נכלל בזה ממילא מה שנשבר תאוות ניאוף על ידי הצדקה. כי הצדקה יש לה זה הכח שמשככת חמימות הלב לגמרי עד שנשבר גם תאוות ממון כמבואר בהתורה צוית צדק.

(ליקו"ה אבן העזר)

מדרש

ד"א בן עזאי אומר מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה כיצד כתיב למעלה כי תצא למלחמה וגו' וראית בשביה וגו' אמר הקדוש ב"ה אף על פי שהתרת אותה לך אמרתי לך וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה כדי שלא תמצא חן בעיניך ותשלח אותה ואם לא עשית כן מה כתיב אחריו כי יהיה לאיש בן סורר ומורה מתוך כך כי יהיה באיש חטא משפט מות הוי עבירה גוררת עבירה. ומצוה גוררת מצוה מנין תחלה כי יקרא קן צפור מתוך כך כי תבנה בית חדש מתוך כך לא תורע כרמך כלאים מתוך כך לא תחרוש בשור ובחמור יחדו מתוך כך גדילים תעשה לך הרי מצוה גוררת מצוה.

(דברים רבה ו, ד)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמויות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמו נת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצב"ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניח
חורה בתשובה שלמה